

Ce vor ei? (I) de Ara Alexandru Sismanian

Inițial articolul acesta ar fi trebuit să se intituleze *“Ce vor sîrbii”*, însă reflectînd, mi-am dat seama că titlul de mai sus, cu inutila, și, în fond, falsa lui nuanță xenofobă și “reducționistă”, nu acoperea realitatea exactă a evenimentelor pe care le trăim, fie și prin intermediul televizoarelor sau jurnalelor, pentru că în joc nu e intenția unui popor ci o tehnică, binecunoscută, de a manipula psihoza naționalistă în vederea, tocmai, alienării naționale și compromiterii morale a manipulațiilor. Căci naționalismul, departe de a reprezenta, cum se mai crede, exaltarea identității naționale, este, de fapt, cea mai abjectă metodă de represiune, prin care un popor devine prizonierul anxietăților și idiosincraziilor sale, însă un prizonier benevol, *posedat* de iluzia propriei sale libertăți. Naționalismul prezintă, astfel, o dublă față, constituind, pe de o parte, în planul realității politice, substanța tehnicii de auto-ocupație a unui popor, auto-ocuparea ca auto-alienare, o formă de schizofrenie colectivă, dar, pe de altă parte, în planul virtualului politic, o sechestrare a mentalităților individuale în spațiul vid al propriilor fantasmе sau al unor fantasmе inoculate, camuflate și, prin urmare, parazitare.

Din cele de mai sus se poate pricepe lesne că *ei* nu sînt, în nici un caz, “sîrbii” ci haita bestiilor, Miloșevici, “Arkan”, Karadzici, Mladici și acoliții lor, nu “românii” ci Iliescu, Roman, Voican-Voiculescu, Măgureanu, V.C. Tudor și ceilalți ciborgi din securitate, nu “rușii” ci Elțin, Primakov, Jirinovski și tavașiștii lor din Compania “Kremlinul Roșu”, chiar dacă “sîrbi”, “ruși” sau “români”ucid și violează în Croația, Bosnia sau Kosovo, bombardează și masacrează în Afghanistan, Lituania sau Cecenia, ori iarăși atacă,ucid sau violează unguri și români (românce) la Târgu-Mureș sau cu prilejul “mineriadelor”. ăi tot *ei* sînt “maculiștii” kaghebiști și maculatura securist-nomenklaturistă, pleșiții și pleșii, caramanii, brucanii și șacalii, sau, de-o pildă, prea-sinistrul teoctist și ananiile sale. Pentru că *ei* nu sînt doar otrepele opresiunii, cei

ce asasinează, torturează, schilodesc sau "doar" spionează și amenință, băgîndu-și urechile în sufletele noastre și anusul ochilor lor coprogeni în scrise și, mai ales, în rescrise sau, de-a dreptul, nescrise - în scrisele nescriselor și nescrisele rescriselor -, ci și "directorii de conștiință" ce-și putrefiază conștiințele ("în viață încă sînt morți fără să o știe : le mai cresc doar unghiile și părul") dînd la topit cărțile lui Paul Goma sau Om-enindu-l pe insul de nimic Ion Iliescu, precum și sutanele cu epoleți - ah! satanele! - ce asigură, de prea multă vreme, buna funcționare a "inchiziției național-ortodoxe" sau, cu un termen al lui Ioan Petru Culianu, a ku klux klan-ului ortodox. Cu alte cuvinte, represiunea comunistă și post-comunistă nu se realizează doar prin *opozitia* dintre agenții represiunii și reprimăți, dintre călăi și victime ci, într-o mult mai perfidă măsură, prin *fuziunea* dintre torționar și preot - magistral deși ambiguu descrisă, sub forma travestirii ființei și camuflării rolurilor, de Vladimir Volkoff în *Le trêtre* - dintre licheaua de partid și lacheaua ex-intelectuală, tot așa cum "moartea intelectualilor" nu e cea mai primejdioasă cînd vine *din afară*, sub forma glonțului sau rîngii, ci *dinăuntru*, sub forma demisiei morale moralizatoare și a diversiunii sofisticate - a des-sinerii ca paradigmă a vînzării.

În ciuda aparențelor, deci, *ei* nu sînt niște identități ci niște absențe, larve de așteptare cu un ușor parfum de amorf, sufocate de ferocitatea propriei lor neființe, un fel de extra-terestri niciodată tereștri, paraziți abstracți incapabili de întîlnire în concretul unei manifestări care să le aparțină, *incapabili de ființă pentru că incapabili de proprietate, incapabili de propriu*. Din acest punct de vedere ar fi o naivitate să credem că național-comunistul Miloșevici, prin surogatele lui, "Arkan", Mladici și Karadzici, ar fi urmărit, masacrîndu-i și izgonindu-i pe croați, bosnieci și albanezi, "creșterea neamului sîrbesc și a patriei mărire". "Serbia Mare și Epurată" ca și "România Mare", cu aceleași veleități vadimiote de "puritate etnică", nu reprezintă niște proiecte politice valabile, de vreme ce o țară nu poate fi mare sau mică înainte de a fi pur și simplu, ci niște abstracții menite tocmai să mascheze *neființa programată a naționalismului*, suprimarea sensului veritabil uman al oricărei națiuni în favoarea goalei relații de putere în

cadrul căreia violența funcționează ca criteriu de ierarhizare socială și compensație a docilității rampante, altfel spus ca un “drept al neomului”, ca o amnezie internațională a bestiei.

Paradoxul situației și, dacă se poate spune astfel, *sensul* ei, nu constă, prin urmare, în chip exclusiv, în exploatarea, ca atare aberabilă, a violenței și a fantasmelor imperialist-naționaliste latente în sub-mentalul popular, în cazul de față preponderent “sîrb”, ci în extraordinara funcție a omisiunii și falsului din rețeaua ideologică activată (sau, mai degrabă, reactivată) de complexul violenței actualmente cu centrul în Kosovo. Și ca întotdeauna când imaginarul politic o ia înaintea rațiunii, contradicției, altădată ireconciliabile, se văd complet devorate de spiritul partizan. Începînd cu această grotescă alianță dintre revanșismul comunist, delirul pan-slavist-pan-ortodox în spatele căruia se deslușește limpede imperialismul rusesc, pînă încă nu demult sovietic, și naționalismul sîrb. Într-adevăr, față de poziția fostei Iugoslavii titoiste ce mizase pe Occident pentru a evita integrarea în imperiul sovietic, poziția strict contradictorie a lui Miloșevici, gata să sacrifice independența Serbiei pentru a împiedica autonomia unei regiuni se dovedește nu numai criminală ci și absolut aberantă.

Căci ce vrea, în fond, Miloșevici? Să golească Kosovo de albanezi cu prețul alipirii Serbiei la Rusia și al provocării unui nou război mondial, probabil cel de pe urmă, ce ar face din Serbia un pustiu și din sîrbi, în cel mai bun caz, niște mutanți? Să-și angreneze țara într-un război paranoid ce o poate, pur și simplu, șterge de pe hartă? Sau “numai” să prelungească dincolo de limitele *umane* ale posibilului un bestial șantaj, pariul impunității unui masacru (pariu deja cîștigat în Croația și Bosnia)? În varianta din urmă, ostatecul și victima întregii manevre fiind poporul serb pe care acest satrap comunist îl “piteștenizează” supunîndu-l unei duble distrugerii, fizice și morale, ce nu-i mai lasă nici măcar privilegiul compasiunii, privilegiul victimei, acesta nemaiputînd aparține decît terifiant încercatului popor kosovar!

Dar ce vrea Elțin? Manipulator manipulat, depinzînd de ecoul dublei tragedii, serbe și kosovare, postura ăstui agonizant cu o fesă pe tron și alta pe catafalc nu poate fi decît odioasă și ridiculă. Agățat de niște amenințări demente din retorica gromîkoviciană a războiului

rece, elefantesc și senil, încarnînd alianța naționalismului rusesc jirinovskian cu primakovismul kaghebit și cu josnicia cea mai rebutată a comunismului, Elțin dă, tot mai mult, impresia unui scăpat din ospiciu ce s-ar crede Kutuzov. Politica funambulescă a acestui sforar alcoolic ce urăște democrația și se teme de dictatură, deși o practică, tot mai mult redus, de altfel, în ciuda raporturilor de forță exterioare, la statutul de marionetă a lui Miloșevici - după cum Rusia-ce-nu-mai-știe-ce-vrea se găsește, practic, la remorca regimului serb, care își cunoaște perfect scopurile bestiale - este cu atît mai iresponsabilă cu cît confundă fatal două necesități politice ireconciliabile: nevoia imediată de revanșă a imperialismului comunist înfrînt pe care doar o catastrofă mondială, fie și sinucigașe, l-ar mai putea satisface (la altceva nici nemaiputînd spera), și nevoia de durată a imperiului rus, ce a detestat dintotdeauna precipitarea, chiar și în situații aparent defavorabile, cînd așteptarea părea mai degrabă să agraveze decît să rezolve o criză, căutînd în intimitatea solului propriu, veritabil rusesc, sursa acelei stabilități supranatural naturale a naturii înseși, singura ce poate da substanță timpului politic. Amenințînd, însă, infantil, Europa și planeta cu războiul, fie și retoric, Elțin a dovedit lipsa aceluia instinct profund al îndreptăririi adîncite în timp, pe care, într-o formă, cert, coruptă, îl mai posedă pînă și-un Stalin, vădînd că pentru el vanitatea propriei salvări politice, vagă prelungire a unei stări comatoase, este singura "rațiune de stat" și, pe de altă parte, punînd, fără să reflecteze, Rusia în situația de a lua apărarea unui regim întru totul asemănător, prin metode și scopuri, Germaniei naziste.

Ce vor, însă, secii? Inexistenți din orice parte i-ai lua și oricum i-ai întoarce, prea ticăloși pentru un veritabil scop politic și prea meschini pentru a putea urmări altceva decît senile interese, *ei* ezită azi între amenințările fostului stăpîn, ce-și rînjește neputincios bombele atomice, și groaza de nou; căci teroarea produsă de ființa intransigentă a libertății este mult mai profundă, abisală, la aști ciborgi cu mișelia programată decît obișnuita frică de pericol (chit că lașitatea cea mai abjectă nu le e deloc străină pleșiților cu mîină lungă și minte scurtă!). De fapt, niciodată mai mult decît acum n-a apărut mai limpede pericolul mortal pe care acești

fascio-securiști îl reprezintă pentru România, ca și perversitatea absolută, structural nocivă pentru țară, a discursului lor naționalist, după cum niciodată nu s-a vădit mai clar, din perspectiva tragicelor evenimente din Kosovo - și, în curînd, din Muntenegru -, semnificația complotului ciborgiac concretizat prin așa-zisa mineriadă a-5-a, manevră prin care securitatea trădătoare n-a vizat nimic altceva decît livrarea țării anexionismului imperialist rus. Într-adevăr, aderarea recentă a Iugoslaviei la Uniunea Rusia-Belarus sugerează că în spatele loviturii de stat numită "mineriada" 5 se găsea intenția unei operații similare. De altfel, acest pericol, real încă înaintea adeziunii iugoslave devine extrem acum, în condițiile unei Românie - punte potențială între imperiul rus și noile sale achiziții.

Momentul Kosovo reprezintă, prin urmare, *pentru România*, nu, pur și simplu, un complex de evenimente tragice la care îi e permis să asiste mai mult sau mai puțin pasiv, ci o șansă istorică absolut unică de a scurt-circuita reticențele privind admisibilitatea sa în NATO ca și propriile inerții în această direcție, o ocazie absolută de a se smulge definitiv din sfera de influență a regressivei Rusii și din starea comatoasă a comunismului pentru a se afirma ca un constituent autentic al Europei, și chiar, dacă autoritățile bucureștene își pot măcar o dată depăși ineptia demagogică, pentru a deveni cel mai ferm și mai fidel aliat al NATO din sud-estul european!

Ne mai putem, însă, întreba cu tot atîta îndreptățire: ce vor spiritele debile? Desigur, nu includem printre spiritele debile manipulatorii de profesie - pe aceștia i-am categorisit mai sus - nici chiar cînd sînt purtători de sutană ortodoxă, de vreme ce ortodoxia a fost dintotdeauna *religie imperială*, fie că slujea basileusului bizantin, țarului kremlinez sau mai modestului imperator cotocean (ca să lăsăm în somn voievozii), și nici de-ar fi să ne referim numai la arhiminerul local, cu atît mai mult cu cît apocaliptica tîrfă teoctistă pare deocamdată a bate mătăni mai mult spre Moscova; nu, și nici, baremi, pe Ion Cristoiu, țare-viciul (de nu viciul, pur și simplu) presei de scandal, după, firește, execrătura națională vadimiotă, ci pe "delicații" ce preferă să amalgameze "frățietatea ortodoxă" cu un soi de complicitate politică, și admirația

pentru valorile culturale ale Serbiei cu omiterea crimelor comise de zbirii sîrbi. Iată de ce nu poate fi trecută sub tăcere recenta inițiativă a grupului de intelectuali români al căror comunicat în favoarea opțiunii euro-atlantice a României, veritabil manifest pentru democrație, combate decisiv bigotismul de serviciu și vigilența confuziei premeditate a unei bune părți a presei românești, fie și "independente", dependentă, adică, numai de propria imaturitate, nu exclusiv politică, și de o anume larvaritate a discernămîntului, de incapacitatea funciară a asumării sinelui propriu și a propriei in-dividualități intransigente *contra* condiționărilor mentale, naționale și religioase, *contra* reflexelor pe care, pentru a se putea realiza, reflexivitatea e nevoită a le în-frînge.

Desigur, aceste observații nu-i vizează, ar fi și absurd, doar pe români, ci se aplică, în mod incomparabil mai dramatic, serbilor înșiși. ăi iarăși, nu mă gîndesc aici, în primul rînd, la zbirii lui "Arkan" și Miloșevici, sau la cei ai lui Karadzici și Mladici, ca și securiștii mineroceri, tot niște ciborgi, ci la sîrbii de rînd, îndobitociți de îndoctrinare naționalistă, la gospodina care pleacă să-și facă cumpărăturile cu o pușcă pe umăr, pretinzîndu-se în pericol, cu o convingere obscură unde anxietatea absurdă, voința subiacentă de a se auto-înșela și un fel de îndîrjire ignorant-agresivă se amestecă jalnic, la bizara atitudine a femeii serbe ce justifică epurările etnice în funcție de ritmul procreativ (cinci copii în familiile kosovare față de numai unul în cele sîrbești), la exilații sîrbi ce avînd acces, spre deosebire de compatrioții lor din Serbia, la informațiile transmise de canalele mediatice occidentale, se agață exclusiv de făcăturile de la Belgrad, pentru ca apoi să conteste fără clipet realitatea epurărilor etnice precum și a exacțiunilor și vexațiunilor suferite de poporul kosovar. ăi, într-o și mai mare măsură, la intelectualii serbi incapabili de a-și construi o opțiune, paraziți ai falselor dileme, negăsindu-și calea între crimele lui Miloșevici, pe care pretind că-l detestă, și presiunea naționalistă în fața căreia, finalmente, cedează din cauza aceleiași imaturități ce pare să-i perturbe, de exemplu, pe o bună parte din confrății lor dilemolatrii din România.

Căci dacă intelighenția reprezintă, într-un fel, laboratorul individuării unei națiuni, prima datorie a intelectualilor nu e deloc să flateze fantasmеle naționaliste și, cu atât mai puțin, să se plieze în fața lor, ci tocmai dimpotrivă, nu să "venereze" ci să critice, nu să "simbolizeze" o democrație mai degrabă de butaforie, participînd la un carnaval politic inept, ci să înfrunte efectiv și intransigent *toate* fantasmеle politice, naționaliste sau comuniste, de extremă dreaptă sau stîngă, precum și toate pre-judecățile pe care statul totalitar sîrb, în cazul de față al lui Miloșevici, își bizuie puterea. Într-adevăr, rădăcinile derutei sau chiar ale realinierii pro-miloșeviciene a intelighenților din Serbia, orbi, deja, la masacrarea croaților și bosniēcilor, la epurările etnice deja efectuate, înainte chiar de declanșarea evenimentelor din Kosovo, la multiplele torturi și la sistematicele violuri, la toată această politică de genocid post-comunist-post-nazist a unui regim criminal, ei, da, rădăcinile lașității și complicității intelectualilor serbi depășesc cu mult începutul bombardamentelor NATO, nefiind decît revelate, într-un chip ca niciodată clar, de ceea ce am putea numi *testul NATO* sau, mai deplin spus, ***testul Kosovo***. Astfel, inconsistența, incoerența și, la urma urmelor, abjecta poltronerie a intelighenției serbe, unidimensionale la extrem în percepțiile sale politice - asemenea, în aceasta, unei părți importante a isteței intelighenții românești vecine și prietene - par a fi împiedicat-o să vadă faptul simplu de a fi justificat, direct sau indirect, puțin importă căci tot *colaboraționism cu un regim criminal* se cheamă, în numele unor sentimente naționaliste vetuste, metode și scopuri ce nu-și găsesc echivalentul decît în deportările în masă staliniste și în "soluția finală" nazistă, în țelurile fără epitet ale tovarășului Hitler și ale kamaradului Stalin. Căci ce par să ignore cei ce-și scriu "target" pe tee shirt, cînd o zvastică le-ar sta mult mai bine, e că Holocaustul și Procesul de la Nürnberg au făcut inacceptabile genocidul și epurarea etnică, persecuțiile și exacțiunile, fie că ele vizează indivizii sau populațiile, tot așa cum căderea Zidului de la Berlin a consfințit Drepturile Omului ca pe un cod internațional ce distinge sălbăticia pernicioasă și trogloditismul viclean al regimurilor asasine de practica politică a națiunilor civilizate.

Faptul că, pentru moment (un lung și sîngeros moment) nici poporul sîrb, nici măcar intelighenția serbă și, cu atît mai puțin, regimul fasciocomunist al lui Miloșevici nu vor să vadă că soluția politică a problemei se găsește nu în “protestele” ce falsifică adevărul după rețete deja binecunoscute, echivalînd cu un *neonegaționism*, ci în încetarea barbarelor crime din Kosovo precum și în acceptarea fără rezerve a îndreptățitelor, la drept vorbind, *minimalelor* exigențe occidentale, constrînge la pesimism orice analiză actuală privind viitorul politic și economic al Serbiei și, în eventualitatea cea mai gravă, *posibilitatea pur și simplu a unei Serbii viitoare*. Fără îndoială, reacția recentă a lui Vuk Draskovici, vizînd moderarea discursului paranoid sîrbesc și o atitudine mai realistă și, mai cu seamă, veridică în raport cu sensul acțiunii NATO, ar putea părea oarecum încurajatoare. Dar, chiar dacă am lăsa deoparte faptul că Vuk Draskovici a fost, practic imediat, îndepărtat, antrenînd în căderea sa trei miniștri, și am vrea să citim, numai, posibilitatea unor conflicte subterane din aparatul puterii (între serviciile secrete sîrbe și armată? între “clica lui Arkan” și eventuali generali “dizidenți?”), fisura, deocamdată, nu se vedește majoră. Mai mult, nu putem exclude, în ciuda aparențelor, o manevră a lui Miloșevici însuși, binecunoscut pentru machiavelismul lui tactic, sau, oricum, a unor forțe ce nu au în nici un caz democrația drept mobil, vizînd punerea în așteptare a lui Draskovici, ce nu a uitat a-și sublinia opțiunea anti-NATO, pentru a-l putea servi proaspăt ca partener de dialog Occidentului, la o adică! Este, *mutatis mutandis*, ce a făcut și securitatea în cazul lui Petre Roman, scos din tabăra iliesciană și “spălat” prin mineriada 4, pentru a putea fi servit, ulterior, CDR-ului ca inevitabil partener de coaliție (această tehnică a “calului troian” ar putea să explice, între altele, “schimbarea la ochelari” a ofidianului Măgureanu ca și subitele “liste” ale lui Adrian Severin).

În fond, intervenția NATO în Kosovo, la un prim nivel, contra Serbiei, reprezintă un episod esențial din lunga ofensivă declanșată în 1975, prin Conferința de la Helsinki, de democrațiile occidentale contra totalitarismului și fundamentalismului, în special contra totalitarismului comunist, axial, pe atunci, și, după cum se vede, și acum, pentru coaliția anti-umană și anti-

democratică ce încearcă pe toate căile să controleze planeta. Căci complotul ciborgilor nu se limitează la câteva mineriade organizate undeva într-o margine de imperiu, ci aspiră să compromită viitorul și structura lumii în care trăim, *ființa ei veritabilă care e libertatea*. ăi tot el vizează propria noastră esență umană pe care ciborgii vor s-o altereze după chipul și asemănarea lor. Pentru că ciborgii nu vor să ne lase lumea omenească ci să ne impună o lume de ciborgi din care omul și ființa lui de libertate să fie absenți.

Este deci adevărat, cum observa recent d-l Dan Pavel, în consens cu alți comentatori, că "de ceea ce se întâmplă acum în Kosovo depinde soarta lumii pentru următoarele secole". De felul cum va fi trecut, sau nu, testul Kosovo depinde, de fapt, destinul democrației, pur și simplu și posibilitatea libertății umane, posibilitatea de a fi om pe acest pământ, în cazul unei înfrîngerii a credibilității NATO democrația devenind o afacere de extratereștri! E ceea ce a intuit opinia publică occidentală care, ea, a trecut cu strălucire testul Kosovo, atît prin implicația morală cît și prin imensa solidaritate concretă declanșată, net superioară expectanțelor guvernamentale, prin valul de mii de tone al ajutoarelor cît și, numai în Franța, prin cele peste 100 000 de oferte de găzduire a kosovarilor expulzați de barbaria serbă. ăi, de fapt, războiul contra barbariei național-comuniste sîrbești - căci **război** este, la urma urmelor! - a fost deja cîștigat, nu de bombe sau pe vreun cîmp de luptă, "victoria" aceasta vine totdeauna mai tîrziu, uneori mult mai tîrziu, ci, ca și victoria împotriva nazismului, ca și cea împotriva comunismului, în primul rînd în inimile bărbaților, femeilor și, de ce n-am spune-o, ale copiilor ce au simțit cu intensitatea extremă a identificării cu victimele, cu bărbații uciși, cu femeile violate, cu copiii mutilați, că monstruoșitatea trebuie să înceteze, iar monștrii pedepsiți. Căci, de vreme ce fiecare minut de încă-viață a Ciborgului Miloșevici costă, cel puțin, încă o viață omenească, este firesc ca Ciborgul să piară iar oamenii să trăiască independenți și liberi într-un Kosovo independent și suveran!

Ajunși aici, credem util să încercăm o precizare. Mai mulți comentatori, deși s-ar prea putea să fie vorba, numai, de o confuzie legată de o anume indecizie a expresiei, par să vadă o

anume incompatibilitate între ideea drepturilor omului și principiul suveranității statelor din sistemul politic mondial actual. Intervenția chiar a NATO împotriva Serbiei s-ar înscrie, și ea, în cadrul unui soi de “revizionism geopolitic”. Or, este evident că, atât în cazul de față cât și în altele, ce intră în discuție nu e defel principiul suveranității statale ca atare - altminteri, cu oricâte *distinguo-uri*, analogia cu principiul “suveranității limitate”, concept brejnevian merit să justifice, tocmai, imperialismul sovietic, devenind extrem de greu de evitat - ci *alibiul suveranist* invocat cu predilecție de regimurile totalitare. De fapt, în măsura, chiar, în care cultivă amalgamul dintre suveranitate și totalitarism, un stat totalitar încetează să mai fie un stat suveran, statul suveran incluzând în substanța sa conceptuală și în posibilitatea sa politică respectul reciproc interstatal precum și respectarea drepturilor cetățenilor pe care-i reprezintă și prin care există. Prin urmare, invers decât se afirmă, adesea, ingerința provocată de abuzurile și crimele unui stat totalitar constituie o *restaurare a suveranității* iară nu o încălcare a acesteia.

Putem, desigur, regreta că intervenția NATO, structural determinată atât de necesitatea asigurării drepturilor umane ale kosovarilor, cât și, de-acum lucrul pare inevitabil, a independenței Kosovo-ului, dar, în fond, într-o nu mai mică măsură, de imperativul restaurării suveranității Serbiei, adică a eliberării ei de monstruosul totalitarism miloșevist, nu a primit, cum s-ar fi cuvenit, mandatul ONU. Din păcate, ne găsim în fața unor insuficiențe, dacă nu disfuncții, provocate tocmai de prezența încă masivă pe planetă a statelor totalitare și de ponderea lor politică (în speță, dreptul de veto al Rusiei, aliata Serbiei miloșeviciene). Pătrunderea forțată a Rusiei într-un joc politic pe care nu putea decât să-l tulbure și să-l complice, intrare determinată de iresponsabilele ei amenințări privind declanșarea unui al-3-lea război mondial, periculoasă ineptie elținiană, reluată mai recent și de Viktor Cernomîrdin, e, fără îndoială, imorală, după cum e imorală și iresponsabilă poziția principalilor actori politici ruși. Chestiunea are un aspect deosebit de scabros și prin faptul că intervenția politică rusească a fost considerabil facilitată de zarva stîrnită, mai ales în Occident, de vechile rețele

de stînga, vădit reactivate de KGB, formațiuni politice și mișcări pacifiste, curios indiferente în fața declarațiilor hiper-belicoase ale unei țări, binecunoscute, în trecut, pentru pașnicele ei sentimente - poporul cecen știe ceva în privința asta! - chemate, culmea, pentru a media o pace pe care, în tot cursul secolului, a făcut tot ce i-a stat în putință ca să o tulbure.

De altminteri, stînd strîmb și judecînd drept, la ce poate sluji, ca atare, această mult solicitată mediere rusească? Pentru că, fie Rusia vrea război și atunci tentativele ei de "mediere" sînt nu numai perverse ci și complet inutile, fie nu vrea, și atunci, ținînd seama de fermitatea NATO, eforturile ei de a fi băgată în seamă sînt nu numai futile dar și patetice. Obiectiv, singurul lucru pe care ar mai putea să-l facă Rusia în actualele circumstanțe, pentru a-și dauri blazonul și imaginea, ar fi să contribuie decisiv la debarcarea lui Miloșevici, prinzînd din mers trenul condamnării Ciborgului de la Belgrad, și, eventual, *conducerea* trenului. Este, de altfel, exact ceea ce a făcut acum vreo zece ani Gorbaciov, cert, mai inteligent decît "țarul" Boris, cu Ceaușescu!

Am putea spera, atunci, să părăsim, în fine, această traiectorie tragică a secolului XX, traiectorie, ce, marcată de Auschwitz, Katîn, Bosnia și Kosovo, a început, neștiută și, cel mai ades, nerecunoscută, undeva în Anatolia...

Ara Alexandru SISMANIAN